

NIELS PIND

OG HANS

DRENG

EN ASA FILM

DANSKE HUSMÆND STORE DIGTER

Johan Martinus Nielsen Skjoldborg var oprindelig Skolelærer. Han var Søn af en Skomager, født i en lille nørrejysk By, og han begyndte allerede tidligt at interessere sig for at udbrede Kendskabet til den danske Husmands Liv og Kaar.

I 1902 opgav han fuldstændig sin Lærergerning for helt at hellige sig sin Forfattervirksomhed. I 1896 var hans første Bog »En Stridsmand« udkommet. Den fik en udmærket Modtagelse, og Kritiken sagde om den, at den gav rige Løfter. Det viste sig, at Skjoldborg svarede til de Forhaabninger, der var sat til ham. I de følgende Aar udkom en lang Række Værker, af hvilke de fleste vil være kendt i vide Kredse.

I 1899 udkom »Kragehuset«, og derefter fulgte Publikationerne med jævne Mellemrum: »Gyldholm« (1899), »Bjerregaarden« (1904), »Sara« (1906), »Ensomme Folk« (1909), Fortsættelsen af »Gyldholm«, »Per Holt« (1912), »Spillemandens Hjemkomst« (1914), »Nye Mænd« (1917), »Præsten i Løgun« I—II (1921—22) og mange flere.

Foruden disse Romaner og Fortællinger har Skjoldborg skrevet en Række Folkeskuespil som »Wolle Kragh« (1901), »Ideale Magter« (1906), »Mikkel Larsens Dreng« o. m. a., der har været opført baade paa Københavns og Provinsens Teatre.

Fra sin tidligste Produktion har Skjoldborg gjort sig til Talsmand for Husmændene. Han er en Mester i at skildre den brede, sindige jyske Type, der rummer Størstedelen af alt det, der kendetegner den danske Nation.

Skjoldborg har som ingen anden skildret Lynglandets Nybyggere og Provisorietidens Brydninger i Nørrejylland. Selv om hans Skildringer maaske nok er farvet af en vis agitatorisk Tendens, saa viser de dog, at han kender sit Materiale som faa. Der er en vis naiv Følsomhed, men ogsaa Alvor og Varme, Friskhed og moralsk Sundhed i alt, hvad han har skrevet.

Skuespillet »Ideale Magter«, efter hvilket Manuskriptet til Filmen »Niels Pind og hans Dreng« er udarbejdet, giver os en karakteristisk Prøve paa Skjoldborgs Evner. Her har han mesterligt skildret den lille jyske Landsby, hvor alle kender hinanden, hvor Livet gaar sin rolige Gang Dag ud og Dag ind, hvor Sladder og uskyldige Smaa-Intriger lyser op i Hverdagens Ensformighed, men hvor Bravhed og Hjertensgodhed i det lange Løb viser sig at være Grundelementet i Befolkningens Karakter.

Johan Skjoldborgs Produktion er ikke blot et Forfatterskab i almindelig Forstand. Det er et Stykke dansk Folkehistorie af uvurderlig Værdi, og i den Egenskab fortjener Filmen »Niels Pind og hans Dreng« at blive set af enhver, der sætter Pris paa at udvide sit Kendskab til sit Land og dets Befolkning.

NIELS PIND

og hans Dreng

efter Johan Skjoldborgs Folkekomedie IDEALE MAGTER

Manuskript og Instruktion:
AXEL FRISCHE

Teknisk Assistance: LAU LAURITZEN

Tonemester: POUL BANG

En ASA-Film

Eneret: TEATRENES FILMS-KONTOR A/S, KØBENHAVN

PERSONERNE:

Niels Pind, Daglejer	...	Axel Frische
Købmand Mikkelsen	...	Rasmus Christiansen
Allerup, Dyrlæge	...	Ib Schønberg
Skruk-Hanne, Syerske	...	Gerda Madsen
Nelson, hjemv. Australier, Niels Pinds Søn	...	Gunnar Lauring
Lise, deres Datter	...	Else Colber
Axel Jensen, Lærer	...	Karl Heger
Fru Mikkelsen	...	Marie Niedermann
Godsejer Due til Søholm	...	Albrecht Schmidt
Sodberg, Malermester	...	Aage Foss
Karl Jørgensen, Gaardejer	...	Carl Lundbeck
Sagfører Salling	...	Knud Heglund
Kroejer Christensen	...	Henry Nielsen

NIELS PIND OG HANS DRENG

Det lille Lokaltog kommer møjsommeligt tøffende ind paa Torslev Station. Stationsforstanderen staar iført Tøfler paa Perronen og venter paa Toget. Da det standser, viser det sig, at der er een eneste Passager med. En yngre fremmedartet, elegant klædt Mand stiger ned paa Perronen med et Par Kufferter med en Masse flotte Mærker fra fremmede Lande.

Manden hedder Nelson. For mange Aar siden drog han udenlands. Nu vender han hjem for at se, hvordan det staar til i hans Fødeby. Han gaar ned over Bakkedraget mod den lille idylliske Landsby.

Paa Torvet i Torslev ligger Købmand Mikkelsens Butik. Han og hans Datter, Lise er travlt beskæftiget med at ekspedere en Kunde. Da Mikkelsen følger Kunden til Døren, faar han Øje paa Nelson, der er paa Vej over mod Kroen. Han kalder paa Lise og spørger hende, hvem det mon kan være.

Inde i Krostuen ser Gæsterne maabende paa den mærkelige Mand, der godt nok taler Dansk, men fortæller, at han kommer fra Australien. To af Gæsterne farer ud af Krostuen for at fortælle Nyheden videre. Torslev har faaet Besøg af en Australier, Folkesnakken faar

travlt, mens Nelson bestiller to Værelser paa Kroen og gaar op for at gøre sig i Stand efter Rejsen.

Snakken spredt sig med Lynets Hast. Henne i Købmansgaarden staar Niels Pind og savor Brænde. Købmandskarlen kommer og fortæller ham den spændende Nyhed, men Niels Pind savor roligt videre. Omsider bliver han færdig. Han faar sine Penge udbetalt af Købmand Mikkelsen — 75 Øre for en hel Dags Arbejde, — og saa gaar han hen paa Kroen for at faa sig en halv Kaffe.

Mens Niels Pind rigtigt sidder og nyder sin »Kaffepunch«, kommer Nelson ned fra sit Værelse og gaar hen til Skænken. Han spørger Kropigen, Marie, om hun ved, hvor Niels Pind bqr. Marie fortæller, at han sidder i Stuen lige ved Siden af. Nelson gaar ganske stille ind i den tilstødende Stue og stiller sig op bag Niels' Stol. De to andre, der sidder ved Bordet, holder op med at raffe og stirrer paa den fremmede. Niels mærker, at der er noget, der ikke er helt, som det skal være. Han vender sig mod Nelson, der strækker Haanden frem og siger »Goddag, Far!«

Først vil Niels Pind ikke tro sine egne Øjne, men lidt efter lidt bliver han klar over, at det virkelig er hans Søn, der er kommet hjem. De andre Gæster faar travlt. De skal ud i Byen og fortælle, at den fine Mand fra Australien er den fattige Niels Pinds Søn.

Og mens Nelson inviterer sin Far til den første rigtig »fine« Middag, han har faaet i mange Aar, løber Rygtet med Lynets Hast fra Mund til Mund i den lille By.

I Købmand Mikkelsens Dagligstue sidder samme Aften en Kreds af højtidelige Mænd forsamlet. Der er Lærer Jensen, Maler Sodberg, Gaardejer Jørgensen, Dyrlæge Allerup og Mikkelsen selv.

Mikkelsen indleder Mødet med at give Ordet til Dagens Hovedtaler, den unge sværmeriske Lærer Jensen. Med Begejstring forelægger Jensen sin Sag. Han vil lære de travle Hverdagsmennesker at finde Livet paany. Han vil rejse Kulturhallen, derfor har han henvendt sig til Byens mest formaaende Mænd. Efter en Del Diskuterer bliver der nedsat et Udvalg med Købmand Mikkelsen som Formand, og Forhandlingerne begynder. Midt under det hele kommer Fru Mikkelsen styrtende ind i Stuen og fortæller Nyheden om Australien, der er Niels Pinds Søn.

Efter endnu nogen Diskuterer kan Mødet hæves. Lise kommer ind for at fjerne Glas og Askebægre, og Lærer Jensen beder hende gaa en Tur med sig i Skoven.

Niels Pind og hans Dreng er i Mellemtiden blevet færdige med deres Festmaaltid. Niels har faaet Snaps og stor Cigar og er rigtig kommet i Humør. Paa Vejen hjem møder de Mikkelsen. Han er sur

og gnaven, og Nelson og han kommer op at skændes. Mikkelsen gaar arrigt sin Vej, mens Niels Pind og Nelson gaar videre.

Lidt længere henne paa Torvet møder de Lise og Lærer Jensen, som kommer hjem fra Spadsereturen. Niels præsenterer sin Søn for de to andre, og mens de staar og taler sammen, lader Nelson en Bemærkning falde om, at han godt kunde tænke sig at gøre Forholdene i Torslev større. Lærer Jensen giver ham Ret og begynder at tale om den aandelige Vækkelse, der er hans Manddoms Drøm. Nelson hævder, at der er nok saa meget Brug for Arbejde til alle de mange arbejdsløse i Torslev som for aandelig Vækkelse. Saa skilles de og gaar hver til sit.

Næste Morgen, da Nelson staar og barberer sig ved Vinduet i sit Værelse paa Kroen, faar han Øje paa Lise, der er paa Vej til Stranden for at bade. Han raaber ned til hende, om han maa følge med hende. Det faar han Lov til, men et Par af Byens Sladrekaellinger har overværet hans og Lises Samtale, og atter gaar Snakken i den lille By.

Nelson og Lise følges uanfægtet til Stranden. Lise gaar i Vandet, mens Nelson ligger og soler sig i Klitten. Paa Vejen hjem kommer de igennem Torslev Kridtbjerger, og Lise taler begejstret om, hvor smukt der er. Nelson synes, der er trist. Han fortæller Lise, at disse

gamle Kridtbjerge, der ligger hen til ingen Verdens Nytte, kunde give Brødet til alle Torslevs arbejdsløse, ja, maaske mange flere.

Mens Nelson er borte fra Kroen, kommer Marie ind paa hans Værelse med Morgenkaffen. Da hun vil sætte Bakken paa Bordet, kommer hun til at puffe til Nelsons Tegnebog. Den falder ned, og forskellige Papirer spredes ud over Gulvet. Et af dem er et stort Dokument fra en københavnsk Bank, der kvitterer for Modtagelsen af 600.000 Dollars.

Marie bliver forbløffet. Hun kalder paa Kroejer Christensen, der knapt vil tro sine egne Øjne. Men det er rigtigt nok, og han skynder sig ned i Krostuen igen.

Hernede træffer han paa Byens Sagfører, Salling, der er kommet ind for at faa sig en Morgenbitter. Christensen farer lige løs paa ham med den sensationelle Nyhed. Den fattige Niels Pinds Dreng er kommet hjem til Torslev som en hovedrig Mand. Salling lytter interesseret. Da han har hørt Christensens Historie, betaler han, faar fat i sin Cykel og kører alt, hvad Remmer og Tøj kan holde ad Godset Dueholm til.

Paa Trappen til Hovedbygningen møder han Godsejer Due, der interesseret spørger, om han har noget nyt at fortælle. Salling svarer, at han eventuelt har en Køber til Dueholm, og hvor nødigt Godsejer

Due end vil, maa han dog indrømme, at det er bedre at skille sig fra Godset med Ære end at blive sat ud ved Tvangsauktion.

Om Aftenen er der Bal paa Kroen. Nelson sidder oppe paa sit Værelse og arbejder med en Masse Tegninger og Tal. Men han kan ikke rigtigt samle sig paa Grund af Spektaklet nedefra. Han gaar ned i Krostuen for at høre, om han ikke kan faa Fred. Dernede opdager han Lise, der danser med Lærer Jensen, og han beslutter sig til at blive og tage Del i Festen.

Inde i et tilstødende Lokale sidder Udvalget for Kulturhallen med Mikkelsen i Spidsen. Da Nelson kommer gennem Lokalet, bliver han indfanget af Allerup, der siger, at han bør støtte en Sag af største Betydning for Torslev. Nelson svarer, at det er han altid villig til. Men drejer det sig om Kulturhallen, saa har det ingen Interesse.

De andre ser maabende til, mens Nelson forklarer dem, at de langt hellere skulde se at faa noget ud af de Rigdomme, der ligger gemt i Torslev Kridtbjerge. Lærer Jensen falder ind i Samtalen. Han indvender, at hans Bevægelse jo netop vil dæmpe op mod Verdensstrømmen og standse Dansen om Guldkalven. Bølgerne gaar højt. Mikkelsen bliver rasende og øser en Spand af Skældsord ud over Nelson, der gaar sin Vej i Vrede. Lise, der har overværet hele Optrinnet, løber efter ham. Nelson byder hende op til en Dans, mens »Kulturhals-Udvalget« med Lærer Jensen i Spidsen bliver enige om, at Nelson er en farlig Mand.

Nogen Tid senere er det ved Sagfører Sallings Mellemkomst lykkedes Nelson at faa en Indbydelse til at spise Middag paa Dueholm. Til hele Selskabets store Forbløffelse, og uden at andre end Salling, Godsejer Due og Nelson ved, hvordan det er gaet til, har Nelson givet Due Haandslag paa Køb af Dueholm.

Med eet vender Stemningen sig i den lille By. Købmand Mikkelsen bliver sledsk og sukkersød, baade mod Niels Pind og Nelson, Maler Sodberg vil melde sig ud af Udvalget for Kulturhallen, allesynes de saa godt om Nelson, fordi han nu er blevet Byens største Skatteyder. Den eneste, der ikke lader sig imponere, er Lise. Da han kommer og frier til hende, svarer hun, at Dueholm kunde han købe, og han kan maaske ogsaa nok købe sin Kone, men bare ikke hende. Skuffet over, at Lise har misforstaaet ham, gaar Nelson bort.

Der bliver Travlhed i Torslev Kridtbjerge. Gravemaskinerne stønner, og travle Arbejdere kører til og fra, mens Nelson staar aandsfraværende og ser til. Han er flyttet ind paa Dueholm nu og har taget sin Fader med. Men det er, som om Niels Pind slet ikke befinder sig godt i de fornemme Omgivelser og det fine Tøj.

En Dag, da Niels kommer for sent hjem til Frokost, skælder Nelson ham ud for et gammelt Fæ. Niels bliver gal i Hovedet. Han smider Jakke og Vest paa den Stol, hvor han har siddet, og med en Bemærkning om, at Nelson kan beholde sit Skidt, gaar han sin Vej.

Nu er Nelson alene tilbage paa Dueholm. Han savner sin Far, og en Dag opsøger han ham nede i Købmand Mikkelsens Gaard, hvor han igen staar og saver Brænde. Nelson beder sin Far om Forladelse, og saa følges de ind i Mikkelsens Butik, hvor baade Sodberg og Allerup staar og er ved at handle, mens Lise løber til og fra med de Varer. Mikkelsen beder hende hente fra Kælderen.

Pludselig kommer Jensen ind i Butikken for at sige Farvel. Han vil rejse nu, da alt tyder paa, at hans Kamp har været forgæves. Men lige med eet sker der noget. Sagerne tager en ganske uventet Vending, og i Løbet af faa Minutter er Traadene redet ud, og Misforstaaelserne rettet, saa hver enkelt har faaet sine Drømme opfyldt og naaet sine Ønskers Maal.

